

נוכח לא מחוקן

פרוטוקול מס' 407

מישיבת ועדת הכספים

יום ג', כ"ו בטבת, התשמ"ז - 27.1.1987 - שעה 10.00

נ כ ח ו

חברי הוועדה:
א' י' שפירא - היו"ר
א' אבוחצירא
נ' ארד
י' ארידור
י' ארצי
ש' בן-שלמה
ג' גדות
פ' גרופר
ד' דנינו
א' ויינשטיין
א' ורדיגר
י' כהן
י' מצא
ע' סולודר
ע' עלי
י' צבן
ד' צוקר
ח' קופמן
ח' רמון
א' שלום
ד' שפט
ד' תיכון

ע' שגב - משרד האוצר מוזמנים:

א' קרשנר מזכיר הוועדה:
א' דמביץ היועץ המשפטי לוועדה:
ס' אלחנני יועצת כלכלית:
א' דגני קצרנית:

שינויים בתקציב לשנת 1986 סדר-היום:

הצעות לסדר-היום.

575

שינויים בתקציב לשנת 1986

פניה מס' 245 - המשרד לקליטת עליה

מ"מ היו"ר י' ארידור:

אני פותח את הישיבה.

לפנינו פניות של הממונה על התקציבים לאישור שינויים בתקציב לשנת 1986. נתחיל בפניה מס' 245 - שינויים פנימיים בתקציב המשרד לקליטת עליה: שחרור רזרבה פנימית לצרכי אמרכלות, אש"ל ונסיעות, בסכום של 518 אלף ש"ח.

אני מציע להזמין את נציג המשרד למתן הסברים.

הוחלט: לדחות את אישור פניה מס' 245 לקבלת הסברים מנציג המשרד.

פניה מס' 251 - משרד התחבורה - אוצר מפעלי ים

היו"ר י' ארידור:

הבקשה היא להעברת סכום של 8 אלפים ש"ח לרכישת מניות חברת "אוצר מפעלי ים" מבעלי מניות פרטיים על פי הסכם קיים.

י' תיכון:

מהי חברת "אוצר מפעלי ים" - נמל תל-אביב, נמל יפוז? לא מובן איך הגוף הזה עדיין שריר וקיים. אני מבקש לקבל הסבר בכתב מהי חברת "אוצר מפעלי ים" ומדוע קונים את המניות האלה.

הוחלט: לדחות את אישור פניה מס' 251 לקבלת הסברים בכתב.

פניה מס' 258 - תקציב המינהל האזרחי

היו"ר י' ארידור:

אלה הם שינויים פנימיים בתקציב המינהל האזרחי באזור יהודה ושומרון. אני מבין שאין התנגדות ואנחנו יכולים לאשר את הפניה.

הוחלט: לאשר פניה מס' 258

פניה מס' 260 - משרד החקלאות

א' קרשנר:

מתבקש שינוי פנימי בתקציב משרד החקלאות - העברה של 50 אלף ש"ח מסעיף עתודה לניהול לסעיף סיוע לענף הטבק כדי לאפשר למועצת הטבק לטפל במשבר זמני אליו נקלע הענף.

הוחלט: לאשר פניה מס' 260.

פניה מס' 263 - משרד התיירות

היו"ר י' ארידור:

אנחנו מתבקשים לאשר העברה תקציבית בסך 375 אלף ש"ח מסעיף הלוואות למפעלי תיירות לסעיף פיתוח תשתית אזורית.

ע' סולודר:

היכן מבקשים לפתח תשתית אזורית?

ד' תיכון:

בשעתו אישרנו את הרפורמה בנושא של הלוואות פיתוח והעברנו את הטיפול בהלוואות אלה לבנקים. כתוצאה מהרפורמה הזו נוצרו עודפי תקציב במשרדים מסוימים. במקום לחסוך בתקציב כתוצאה מהרפורמה, שכן זו היתה מטרתה, אנחנו מאפשרים לאותם משרדים להוציא את הכסף שנחסך באותם סעיפים שלא נוצלו למטרות אחרות.

היו"ר י' ארידור:

אתה מבקש להזמין את נציג משרד התיירות?

י' ארידור:

זוהי שאלה שיש להפנות למשרד האוצר. אם האוצר מאפשר למשרד להשתמש בעודפי תקציב בסעיפים שלא נוצלו למטרות שונות, מדוע הוא מסביר לנו שצריך לקצץ בתקציב?

היו"ר י' ארידור:

נדחה את אישור הפניה לקבלת הסברים.

ג' שפט:

אני מבין שאתה מתכוון בדבריך לא רק למשרד התיירות זלא גם למשרדים אחרים.

ד' תיכון:

אותה בעיה קיימת גם במשרד התעשייה והמסחר וגם במשרדים אחרים.

הוחלט: לדחות את אישור פניה מס' 263 לקבלת הסברים.

פניה מס' 264 - משרד התיירות

א' קרשנר:

מתבקש אישור להעברת סכום של 6,390,000 ש"ח מהרזרבה הכללית לקרן לסיוע לבתי מלון שהם במצוקה.

ד' תיכון:

אני בעד סיוע לבתי מלון, אבל האם אפשר להציג בפנינו את הכללים לפיהם ניתן הסיוע לבתי המלון?

היו"ר י' ארידור:

אם חברים מבקשים לשמוע הסברים על הפניה, נדחה את האישור.

י' ארצי:

אני מבקש שאגף התקציבים ילווה כל פניה כזו בהסברים נוספים.

הוחלט: לדחות את אישור פניה מס' 264 לקבלת הסברים.

פניה מס' 265 - משרד החקלאות

א' קרשנר:

הוועדה מתבקשת לאשר העברה של 216 אלף ש"ח מהרזרבה הכללית לתקציב משרד החקלאות למימון התייקרות ריאלית בהוצאות האחזקה של המשרד.

א' ויינשטיין:

מהן הוצאות האחזקה של המשרד?

ע' שגב:

אלה הן הוצאות האחזקה של המשרדים, של הבניינים, כולל תשלום ארנונות.

היו"ר א"י שפירא:

אני מביא את הפניה להצבעה.

הוחלט: לאשר פניה מס' 265.

פניה מס' 267 - משרד המשטרה

הוחלט: לאשר פניה מס' 267.

פניה מס' 269 - משרד התעשייה והמסחר

היו"ר א"י שפירא:

זוהי העברה מהרזרבה הכללית לתקציב משרד התעשייה והמסחר בסכום של 2 מיליון שקל לכיסוי תשלומי שכר לעובדים במסגרת שיא כוח האדם על פי התקן המאושר של המשרד.

א' ויינשטיין:

האם תוספות השכר לא חלות על כל משרדי הממשלה?

י' צבן:

האם התוספת הזו דרושה לתגבור כוח האדם של המשרד בפקחים לפיקוח על המחירים? אם כן, אני מבקש להזמין את השר ואת המנכ"ל לשיחה בנושא זה.

א' קרשנר:

לפי דף המחשב זה לא קשור למינוי פקחים.

ע' סולודר:

בשעתו מינה המשרד פקחים ללא אישור. יכול להיות שעם הפעלת התכנית הכלכלית החדשה יש צורך להפעיל מחדש את הפיקוח על המחירים, אבל הפעם צריך לקבל לכך אישור מראש.

ע' שגב:

זה לא קשור למינוי פקחים. התקציב נקבע לפי הממוצעים של כל המשרדים. יש משרדים שחורגים מהממוצעים בגלל סעיפים ספציפיים. כאן מדובר על תיקוני שכר של העובדים במסגרת שיא כוח האדם של המשרד.

הוחלט: לאשר פניה מס' 269

פניה מס' 271 - משרד האוצר

היו"ר א"י שפירא:

המשרד מבקש אישור להרשאה להתחייב בסכום של 350 אלף ש"ח למימון סקר מערכות מסים, ש-80 אלף ש"ח מתוכם יוצאו במהלך שנת הכספים הזו והיתרה בשנה הבאה.

הוחלט: לאשר פניה מס' 271

פניה מס' 273 - משרד המשפטים

א' קרשנר:

מתבקש אישור לשינויים פנימיים בסעיפי שכר במשרד המשפטים.

י' ארצי:

אתמול התקיים דיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט על המצב בבתי המשפט ועל הבעיות של כוח אדם במשרד המשפטים. למשרד אחר אישרנו תוספת של שני מיליון ש"ח לתוספות שכר.

היו"ר א"י שפירא:

אמרנו שאם יש בקשה להזמין את השר ולקיים דיון יחד אחר בבקשה, אין סעס לקיים דיון פעמיים באותה בקשה.

י' ארצי:

אני בעד אישור הבקשה, אבל יחד עם זה אני מבקש לקיים דיון בנושא. אינני רוצה להכוח את המשרד פעמיים.

ע' שגב:

אני מבקש להבהיר שבקשה זו כמו קודמתה היא בקשה לאישור טכני לתקצוב השכר הזה במסגרת שינויים פנימיים בסעיפי השכר. אין כאן בקשה לאשר קבלת עובדים או לשינוי במספר העובדים במשרד. זוהי העברה טכנית במסגרת סעיפים שלא תוקצבו נכון בתחילת השנה, העברה של כסף ולא של משרות.

היו"ר א"י שפירא:

האם אתם מסכימים להצביע היום על הבקשה ולקיים את הדיון בשלב יותר מאוחר? אם אין הסכמה להצבעה אלא לאחר הדיון עם השר, לא נפתח היום בדיון.

ע' סולודר:

הצעה לסדר. החל מהשבוע הבא אנחנו פותחים בדיון כללי על התקציב של כל משרד ומשרד. זו תהיה ההזדמנות להעלות את הבעיות המיוחדות שחלק מהן הוצג היום.

הוחלט: לאשר פניה מס' 273

פניה מס' 274 - משרד האוצר

היו"ר א"י שפירא:

אנחנו מתבקשים לאשר שינויים פנימיים בתקציב משרד האוצר למימון פעולות המשרד מרזרבות פנימיות.

ע' שגב:

יש כאן תוספת סכומים לדלק לרכב ממשלתי, לאחזקת רכב ממשלתי ולשכירת כלי רכב.

ג' גדות:

אני מבקש הסבר בענין שכירת כלי רכב וגם פירוט נוסף.

ע' שגב:

יש כאן תוספת של 4000 ש"ח לשכירת כלי רכב.

הוחלט: לדחות את האישור של פניה 273 לקבלת הסברים.

פניה מס' 275 - משרד התיירות

א' קרשנר:

זוהי בקשה לאישור שינויים פנימיים בתקציב משרד התיירות בהמשך לשינויים שאושרו בפניה הקודמת.

הוחלט: לאשר פניה מס' 275

פניה מס' 276 - משרד התחבורה

היו"ר א"י שפירא:

הבקשה היא להתאמת תקציב הפיתוח המעודכן לשנת 1986 להוצאות התקציב הרגיל. התאמת תקציב לעבודות לגורמי חוץ לחקבולים המחקבלים מגורמי חוץ בסך 650 אלף ש"ח.

ע' שגב:

רכבה ישראל מבצעת עבודות עבור גופים אחרים לפי הזמנה, לדוגמה שלווחה של פסי רכבה למפעל.

הוחלט: לאשר פניה מס' 276

א' שלום:

עד עכשיו היה מקובל בוועדה לא לקיים דיון על שינויים פנימיים במסגרת חקציב המשרד. אמרנו שאם חבר ועדה רוצה לקבל הסבר על שינוי מסוים בחקציב הוא יכול לפנות למשרד הנוגע בדבר ולקבל הסבר. דיון קיימנו רק כאשר נתבקשנו לאשר העברה מהרזרבה הכללית. אני רואה שהולך ומתפתח נוהל חדש בוועדה. השאלה האם בעתיד נקיים דיון על כל שינוי פנימי בחקציב של משרד או על כל העברה מסעיף לסעיף במסגרת חקציב המשרד.

פניה מס' 277 - משרד המשטרה

א' קרשנר:

מתבקש אישור להפשרה של רזרבה בחקציב המשטרה לשכר ולקניות.

י' ארצי:

אני רוצה להעלות נושא שקשור לחקציב המשטרה. אני מבקש שנזמין לכאן את נשות השוטרים השובחות כדי לשמוע מהן את הסיבות לשביחה. אני חושב שהענין הוא רציני. איננו יכולים להיות אדישים נוכח שביחת רעב של נשים שמתרחשת ממש לנגד עינינו. יש לי הרגשה שאם נשמע אותן נוכל גם לתרום לסיום השביחה.

ע' סולודר:

לנושא שהעלה חבר הכנסת ארצי. קיימת ועדה משותפת של ועדת הכספים וועדת הפנים לענין שכר השוטרים. רק לפני שבוע ישבנו בוועדה המשותפת עם אנשי המשטרה ועם נשות השוטרים, ואנחנו יושבים בוועדה המשותפת כחברי ועדת הכספים. לכן מדוע הכפילות? אם הזמנת נשות השוטרים לכאן יש בה כדי לקדם את הענין, בבקשה. אבל לא נראה לי שיש לקיים במקביל דיון בנושא גם בוועדת הכספים. אני בכל אופן מציעה לחברי הוועדה ללכת להזדהות עם השובחות.

י' צבן:

איש לא בא ליטול את סמכויותיה של הוועדה המשותפת. ההיפך מזה הוא הנכון, אנחנו רוצים לסייע לה לקדם את הענין. הגענו לנקודה קריטית. ביקרתי הבוקר את נשות השוטרים השובחות. אנחנו יכולים להפעיל לחץ על הגורמים הנוגעים בדבר כדי להחיש את הפתרון לבעיה. זוהי מערכה צודקת מאין כמוה.

היו"ר א"י שפירא:

לאחר שוועדה משותפת דנה בנושא אינני רואה צורך להזמין את נשות השוטרים לכאן. כל חבר בוועדה רשאי להיפגש עם נשות השוטרים ולשמוע מה בפיהן.

הוחלט: לאשר פניה מס' 277.

פניה מס' 278 - משרד התעשייה והמסחר

א' קרשנר:

זוהי העברה פנימית במסגרת תקציב המשרד בסכום של 10 מיליון ש"ח לכיסוי חשלושים שוטפים בגין פיצוי מיוחד ליצוא.

ג' גדות:

אולי נשמע את ההסבר של נציג האוצר לפני שנעיר את הערותינו?

ע' שגב:

אין לי הסבר נוסף מעבר למה שכתוב בדברי ההסבר לפניה.

א' שלום:

בדברי ההסבר כתוב שהחשלוש מתייחס לפיצוי המיוחד שהובטח ליצוא בשנים 1984-1985. אני מבקש לדעת לאיזה ענפים ניתן הפיצוי המיוחד ולפי איזה קריטריונים הוא ניתן.

י' צבן:

הבקשה של חבר הכנסת אפרים שלום היא במקומה. אי אפשר לאשר פיצוי טרואקטיבי לשלוש שנים אחורה באופן חפוז וללא קבלת הסברים.

אני מבקש רשות להערה נוספת, אדוני היושב-ראש, ואודה לך אם תבלה טובלנות למשמע דברי.

במשרד התעשייה והמסחר נחקבלה החלטה לא להיענות לבקשה של משקיע הון, יהודי מאוסטרליה, שרוצה להקים בארץ מפעל לעיבוד בשר לא כשר ליצוא. אינני רוצה להיכנס לוויכוח העקרוני בשאלה. אבל רצוני להזכיר שאין בארץ איסור בחוק לייצר בשר לא כשר, וקל וחומר שלא יעלה על הדעת לאסור ייצור בשר לא כשר המיועד ליצוא. אומרים שהחלטה הזו כרוכה בהפסד של עשרות מיליוני דולרים. אני מציע שנזמין לכאן את השר ונשמע ממנו הסברים בענין זה.

ד' תיכון:

אני מסכים לעובדות שהציג חבר הכנסת צבן, אבל הוא התפרץ לדלת פתוחה. כ-500 יזמים מגישים מדי שנה בקשות למפעל מאושר. התכנית הזו נדונה במשרד כמו חכניות אחרות, וגם הוכן עליה סקר כלכלי. לבוא ולומר שהסקר הושלם ומשרד התעשייה קיבל החלטה שלילית בענין - זה פשוט לא נכון. חבריו של חבר הכנסת צבן ביקשו להעלות את הנושא במליאת הכנסת כהצעה דחופה לסדר היום. אמרתי בחגובה, שלאחר שתחקבל החלטה לחיוב או לשלילה יוכל כל צדק להעלות את הנושא. כרבע זוהי ביצה שעדיין לא נולדה. בזמן האחרון כל יזם שמגיש תכנית ונראה לי שהטיפול בה הוא אטי ואין התקדמות, פונה לחבר כנסת שמעלה את הנושא במליאת הכנסת.

י' צבן:

האם אין החלטה סופית בענינו של אותו משקיע?

ד' תיכון:

אין אפילו החלטה ראשונית בענינו.

י' צבן:

אני מקבל את עמדתך ומסיר את בקשתי לעכב את ההצבעה. אבל יחד עם זה אני מבקש הסברים למי ניתן הפיצוי המיוחד הזה, לאיזה ענפים, לפי איזה קריטריונים. זה לא סיוע רגיל ליצוא, זה פיצוי מיוחד.

י' ארצי:

אנחנו מעונינים לעודד את היצוא ולהגדיל אותו. במקרה זה נוצר פיגור בחשלומים של הפיצוי המיוחד ליצוא.

ע' שבג:

אם הוועדה לא תאשר את הפניה להעברה תקציבית יחול פיגור בחשלומים ליצוא.

היו"ר א"י שפירא:

הפיצוי המיוחד ניתן באותן שנים לכל היצוא עם הגעת החמורות. היו יצואנים שקיבלו את החמורות עבור היצוא באיחור, וכאשר הגיעו החמורות לא היה תקציב לשלם לאותם יצואנים את הפיצוי המיוחד.

י' צבנ:

אם נציג האוצר מאשר את ההסבר הזה כהודעה שנרשמה בפרוטוקול, אני מסכים לא לעכב את אישור הפניה.

היו"ר א"י שפירא:

נציג האוצר מאשר שההעברה התקציבית מיועדת לחשלום הפיצוי המיוחד ליצואנים שהחמורות עבור היצוא שלהם הגיעו באיחור.

הוחלט: לאשר פניה מס' 279

פניה מס' 280 - משרד האוצר - אגף המכס

א' קרשנר:

הבקשה היא לאישור שינויים פנימיים בתקציב אגף המכס בסכום של 230 אלף ש"ח הממומנים מהרזרבה הכללית של האוצר.

ג' גדות:

אני מבקש הסבר לבקשה.

א' ויינשטיין:

על העברות תקציביות ממונים 10-15 אנשים באגף התקציבים, כל אחד מהם על תקציבו של משרד אחר. אני מציע שאגף התקציבים ימנה אדם אחד שיהיה מוסמך לחת את הסכרים מטעמו על הבקשות להעברות תקציביות בכל המשרדים. הוא ילמד כל בקשה ובקשה ויבוא מוכן עם הסברים לוועדה.

ג' שפט:

אני מציע שחברי הוועדה יעיינו לפני הישיבה בבקשות המובאות לאישור, יודיעו למזכיר הוועדה על איזה בקשה או בקשות הם מבקשים לקבל הסברים, והמזכיר יזמין את הרפרנטים של המשרדים הנוגעים בדבר לישיבת הוועדה למתן הסברים.

ג' גדות:

אני אתנגד לכך.

י' ארצי:

אני מבקש שנדון בבקשות אלה בצורה מסודרת. יש שני סוגים של בקשות לשינויים בתקציב, יש בקשות סכניות לשינויים פנימיים קלים ובסכומים לא גדולים שאותן אפשר לאשר. ויש בקשות שהן יותר משמעותיות, כמו הבקשה של משרד התיירות להשתמש בעודף תקציבי שנוצר בסעיף מסוים למטרה אחרת לגמרי. לדיון בבקשות מסוג זה אני מציע את הפרוצדורה הבאה: היושב-ראש יודיע על הבקשה, הרפרנט ילמד את הנושא ויבוא מוכן עם כל הפרטים. אם לא יחפוררו בעיות מיוחדות, נאשר את הבקשה. אני חושב שכך נוכל לטפל בפניות האלה בצורה מסודרת, עניינית וגם מהירה.

י' צבן:

אני מציע שלא נכבול את ידינו בדיון על העברות תקציביות. לא חמיד אתה מבחין ברגע הראשון במהות העניין. אבל יש דבר יותר רציני. בוועדה יש נורמה מקובלת לנצל את הפניה להעברה תקציבית כדי להעלות נושא שנוגע לאותו משרד ולברר אותו. אתם רוצים ליטול מאתנו את האפשרות הזו?

ג' גדות:

אני מסכים למה שאמר חבר הכנסת יאיר צבן. אני מבקש להוסיף לכך את הנקודה הבאה: יושבת כאן חבורת אנשים שבמהלך הדיון מזינים אחד את השני. לא כולם מתמצאים בכל הנושאים, חבר אחד מתמצא בנושא זה, וחבר שני בנושא אחר. לכן הדיון הוא חשוב.

לא נראה לי שחברי הוועדה יוכלו לעבור על הבקשות האלה לפני הישיבה, כפי שהציע חבר הכנסת שפט. אבל לאחר שהוא העלה את העניין, אני חושב שאולי הגיע הזמן שוועדה זו תחליט לפנות ליושב-ראש הכנסת, כמובן באמצעות יושב-ראש הוועדה, וחבקש כי לחברי ועדת הכספים יהיה לא רק עוזר פרלמנטרי שנותן שירותי אדמיניסטרציה אלא גם עוזר כלכלי שיסייע לו להתמודד עם החומר הרב המוגש לוועדה. זוהי הפניה שצריכה לצאת מכאן ליושב-ראש הכנסת או לוועדת הכנסת, כדי שנוכל לעבוד בצורה יותר רצינית.

היו"ר א"י שפירא:

על הנושא הזה דיברתי עם היו"ר הכנסת כאשר נכנסתי לחפקידי. אמרתי שוועדה זו אחראית כמעט לכל המשק ולחבריה דרוש ייעוץ כלכלי. אני חושב שצריכים לתת לוועדה זו כלים יותר טובים כדי שיוכלו למלא את חפקידם. חארו לכם שלקראת הדיונים בתקציב היה לנו אדם שלומד את ספר התקציב של כל משרד ומשרד, מגיש לנו חומר ומעיר את הערותיו. במצב הקיים נדרש כל חבר לעשות את המלאכה הזו בעצמו, ולא חמיד יש לו זמן לכך.

אוכל לקיים דיון נוסף בנושא עם יושב-ראש הכנסת, אולי בהשתתפות שר האוצר. (ג' גדות: זה לא קשור לשר האוצר).

חבר הכנסת יאיר צבן אמר כאן את האמת. בדרך כלל כאשר יש לחבר ועדה טענות למשרד זה או אחר והוא מחפש דרכים להעלות אותן, הוא עושה זאת בין היתר בעת דיון בהעברות תקציביות. זוהי זכות השמורה לכל חבר בוועדה, והיא חשובה בעיקר לחברי האופוזיציה. אי אפשר לשלול את הזכות הזו מחברים בוועדה, זכות שמאפשרת להם גם פיקוח על התקציב.

ההצעה של חבר הכנסת שפט שחברי הוועדה יעיינו בבקשות האלה לפני הישיבה פשוט איננה מעשית. רוב החברים מעיינים בחומר בעת הישיבה ולא קודם לכך.

י' מצא:

מדוע לא לזמן את יושב-הכנסת לשיחה כאן בוועדה?

ג' גדות:

בשנה שעברה הופיע בפנינו יושב-ראש הכנסת וביקש שנסיים את הדיון בתקציב בזמן. הפעם נבקש אנחנו ממנו לתת לנו את הכלים שיאפשרו לנו לסיים בזמן את הדיונים בתקציב.

ג' שפס:

לא התנגדתי למה שאמר חבר הכנסת יאיר צבן. אני חושב שזכותו של כל חבר בוועדה לבקש דיון על בקשה להעברה תקציבית גם בגלל בעיה אחרת שקיימת באוחו משרד. הבעיה היא שלא תמיד נציג האוצר המופיע בפנינו יודע לתת תשובות על הבקשות להעברות תקציביות. לכן או שיופיע בפנינו בדיונים האלה נציג מוסמך של אגף התקציבים שיוכל לתת הסברים לכל פניה המובאת לאישור, ואם זה לא ניתן - יואילו חברי הוועדה לעיין ברשימות ולהודיע בעוד מועד על איזו בקשה הם מבקשים הסברים.

היו"ר א"י שפירא:

אני מביא את הבקשה לאישור.

הוחלט: לאשר פניה מס' 280.

פניה מס' 286 - משרד הדתות

א' קרשנר:

זוהי בקשה להעברה תקציבית של 4,220,000 ש"ח מהרזרבה הכללית למשרד הדתות להשלמת ההקצבות לישיבות לפי מספר החלמידים בפועל.

ע' סולודר:

בדיון על המוסדות למפגרים החברר שבתקציב לא נכלל סכום מתאים לגידול של 200 נפש לשנה באוכלוסיה הזו. הטענה הייתה שעל המשרד לספוג את ההוצאה הנוספת הכרוכה בגידול הטבעי. דברים דומים שמענו בדיונים על תקציב החינוך.

אני מבקשת לדעת האם זוהי המדיניות של משרד האוצר לא להביא בחשבון בתקציב את הגידול הטבעי במוסדות השונים.

י' צבן:

לפני כמה ימים התפרסמה ידיעה בתקשורת על קיימה של קרן הרבנות הראשית, שזהו מאגר כספים הנמצא בשליטתם של הרבנים הראשיים והוא מחוץ למערכת. הרבנות הראשית זהו מוסד ממלתי הנמצא ופיקוחו של משרד הדתות ונתון לביקורת.

אני מבקש שנציג מוסמך של משרד הדתות או המזכיר של הרבנות הראשית יבואו לוועדה ויסבירו את הפרשה הזו שהיא בהחלט חריגה.

ד' צוקר:

אני מבקש לדעת איזה מוסד מקבלים את ההקצבות האלה, ומה שיותר חשוב - כדי למנוע לזוה שפתיים וגם שם רע, חלילה - אני מבקש לקבל הצלבה של המוסדות והתלמידים שלהם עם הנתונים של אגף המוסדות במשרד העבודה והרווחה.

היו"ר א"י שפירא:

אני רוצה להודיע שהוועדה תקיים דיון על תקציב משרד הדתות ואז אפשר יהיה להציג את כל השאלות הנוגעות למשרד, ובכלל זה את השאלה על קרן הרבנות הראשית.

אני רוצה לומר לחבר הכנסת דדי צוקר, שבכל הנוגע למספרם של חלמידי הישיבות נעזר משרד הדתות במחשב של משרד החינוך ובדרך זו נעשית בדיקה יסודית של מספרי החלמידים.

ד' צוקר: לכן ביקשתי נתונים של אגף המוסדות במשרד העבודה והרווחה.

היו"ר א"י שפירא:

התוספת של 4 מיליון ש"ח באה לענות על הגידול במספר תלמידי הישיבות, לפי הסכם עם משרד האוצר מלפני שלוש שנים שהקצבות לישיבות יהיו בהתאם למספר התלמידים בפועל. אני גאה על כך שאנחנו, אנשי אגודת ישראל, התמנו על ההסכם הזה עם שר האוצר דאז כהן-אורגד על פי המלצתו של ראש הממשלה דאז מנחם בגין. פעם נקבע סכום קצוב למטרה הזו והוא חולק לישיבות בלי להתחשב במספר התלמידים או הגידול במספרם. לפי ההסכם שנחתם הסכום הזה יגדל בהתאם לגידול במספר התלמידים.

אתמול הוכחתי לשר האוצר שהקצבות לישיבות נשחקו בצורה רצינית, דבר שלא קרה לא בחינוך ולא באוניברסיטאות. לשאלתו של שר האוצר מה רצוני להשיג בכך, השבתי לו שאני קודם כל רוצה שנדע את האמת. אני רוצה להפסיק את הרינונים שהישיבות מקבלות כסף מעבר למה שמגיע להן, כאשר האמת היא שהקצבות לישיבות נשחקו.

לחבר הכנסת צבן רצוני לומר שאני אודיע לאנשי משרד הדתות, שיבואו לכאן לדיון על החקציב, שיכינו חשובה על קרן הרבנות הראשית.

לחבר הכנסת דדי צוקר רצוני לומר, שאין לך כל קשר לנחונים של משרד העבודה והרווחה.

ד' צוקר:

אני רוצה להיווכח שאין קשר כזה.

היו"ר א"י שפירא:

אני מציע שנאשר את הבקשה ואני אדמין את נציג משרד העבודה והרווחה לשיחה כדי שתוכל להציג לו כל שאלה ולקבל חשובה. אם יחברך לך שמשהו לא כשורה, תמיד תוכל לבקש ררוויזיה.

ד' צוקר:

בעבר היו מקרים של שמות כפולים, וחלילה לנו שניקלע שוב למצב כזה. אינני בטוח שהנחונים מתואמים עם משרד העבודה והרווחה.

היו"ר א"י שפירא:

אני זורק כל יום לסל מכתבים אנונימיים רבים ובהם עלילות על כל המשרדים. אני סבור שמי שמאמין במה שהוא כותב צריך גם לחתום את שמו המלא.

אין לך מה לחשיש משמות כפולים. המנכ"ל החדש במשרד הדתות, זבולון אורלב, הוא איש ישר ויסודי מאד ואפשר לסמוך עליו. אני הקפדתי על כך יותר ממישהו אחר כי ידעתי שאם מוסד אחד ינהג כך, מייד יצא הקצף על כל המוסדות. וכדי שלא יוציאו שם רע על כל הישיבות סיכמתי עם שר האוצר דאז מודעי - ויש על כך פרוטוקול - שמוסד שיתחם בקלקלתו, לא יקבל עוד הקצבה לנצח. אני אמרתי שזו גזירה קשה מדי, ויש להעניש מוסד כזה למשך חצי שנה. שר האוצר כתב: לנצח, והוסיף שזה יהיה נתון לפירושים של שרי האוצר שיבואו.

י' צבן:

אני מציע שנפריד את ענין הקרן מהדיון בחקציב ונקבל כבר עכשיו את ההסברים על הפרשה הזו. אני מבקש ממך, אדוני היושב-ראש, אל תאלץ אותי לבקש התייעצות סיעתית.

ע' סולודר:

אני מבקשה לקבל חשובה לשאלתי אם זוהי המדיניות של האוצר לחבוע מהמשרדים לספוג כל הוצאה נוספת בגין הגידול הטבעי.

היו"ר א"י שפירא:

שר האוצר בדרך כלל מאשר חוספת של 5% עבור גידול טבעי. חבר הכנסת צבן, כיוון שלא נקיים היום את הדיון על משרד הבריאות, תוכל לקיים את ההתייעצות עד שעה 12.00.

ד' צוקר:

אפשר לקיים את ההצבעה על הבקשה מחר.

ד' דנינו:

אני מתפלא על התנהגות החברים בוועדה. בדיון על פניות אחרות לשינויים בתקציב החברים ביקשו הסברים אבל הסכימו לא לעכב את אישור הבקשה. והנה כאשר מגיעים לפניה של משרד הדתות דוחים את ההצבעה בטענות מטענות שונות, שכלל אינן שייכות לענין. מה ענין קרן הרבנות להקצבות לישיבות? ומזה שייך לנתונים של משרד העבודה והרווחה? הישיבות לא קיבלו את ההקצבה המגיעה להן בהחלט למספר התלמידים, ואין כל סיבה לדחות את העברת הכספים האלה. אני פונה לחברים ומבקש מהם להסיר את התנגדותם ולאשר את הבקשה.

א' ורדיגר:

קודם דובר על עוזרים כלכליים שיכינו עבורנו את החומר לקראת הדיונים. אני רואה איך אנחנו מאשרים פניות להעברות תקציביות בסכומים ניכרים בלי בעיות. אינני אומר שבקשה של משרד הדתות יש לאשר ללא הסברים, אבל כאן מדובר בענין פשוט, לא מסובך, ברור לכולם. חל גידול במספר התלמידים בישיבות וצריך לכסות את הוצאה הנוספת הכרוכה בכך כדי לאפשר למוסדות להמשיך ולהתקיים. והנה דווקא במקרה כזה מבקשים לדחות את האישור לשם התייעצות סיעתית.

היו"ר א"י שפירא:

זכותה של האופוזיציה לבקש התייעצות סיעתית ואני מכבד את בקשתה זו. נצביע על כך מחר.

א' ורדיגר:

בימים האחרונים קראנו מה מתרחש באוניברסיטאות, ושם מדובר בתקציבים של מיליארדים. אני חייב לומר שחברי הוועדה נוהגים מנהג של איפה ואיפה כאשר מדובר על הישיבות.

ד' צוקר:

שאלתי שאלה עניינית - מי הם המוסדות המקבלים את ההקצבות, כמה הם מקבלים ומדוע.

היו"ר א"י שפירא:

ההקצבה לכל ישיבה היא לפי מספר התלמידים הלומדים בה.

ד' צוקר:

אני מבקש אישור של משרד העבודה והרווחה שאלה הם המספרים ואין תלמיד שעבורו מקבלים הקצבה יותר מפעם אחת.

א' ויינשטיין:

כאן היתה התקפה על האוניברסיטאות. אינני רוצה שתהיה תחושה כי בוועדה יחס שונה למוסדות דתיים וחילוניים.

היו"ר א"י שפירא:

חבר הכנסת דדי צוקר, אתה חששת שמא יש כאן חלוקה לא צודקת של כספים. הסברהי שכל ישיבה מקבלת הקצבה לפי מספר התלמידים בפועל. ביקשת לשמוע ממשרד העבודה והרווחה אם אין כאן כפילות, אם לא מקבלים פעמיים הקצבה עבור אותו תלמיד. אמרתי לך שהחשובים של מספרי התלמידים נעשים על ידי המחשב של משרד החינוך. שר הדתות, מנכ"ל המשרד וצוות העובדים תפקידם לבדוק את המספרים ולדאוג לכך שלא יהיו תשלומים כפולים. חזקה עליהם שהם עושים מלאכתם נאמנה. אני יכול לשאול אותם אם הם בדקו את הנתונים יחד עם משרד העבודה והרווחה ולהביא את תשובתם לידיעת הוועדה. (ד' צוקר: תשובה פורמלית). כן, חשובה פורמלית.

ד' צוקר:

זה מקובל עלי.

ג' שפיט:

לפני שנתיים העליתי במסגרת הצעה לסדר היום את הנושא של ההקצבות לישיבות. הדיון על ההצעה לסדר היום שלי התקיים בוועדה הפנים בהשתתפות היועץ המשפטי לממשלה ואחר כך עם סגנו, עו"ד יורם בר-סלע, זאת גם בעקבות דו"ח מבקר המדינה על ההקצבות לישיבות. בתום הדיונים סוכמו הדרכים לחלוקת הכספים לישיבות והובטח שתופעות כפי שהיו לא חישנינה. גסנציג משרד הדתות הסביר שדברים כאלה אינם אפשריים עוד.

לא הייתי מציע לחברי הוועדה לנהל כאן את הוויכוח בין חילוניים לבין דתיים. (היו"ר א"י שפירא: אני גם לא רואה זאת כך). זכותו של חבר ועדה לבקש התייעצות סיעתית, וכך יש לראות זאת ולא בצורה אחרת.

הוחלט: לדחות את ההצבעה על פניה מס' 286.

פניה מס' 290 - משרד המשטרה - שירות בתי הסוהר

א' קרשנר:

הבקשה היא לאשר שינויים פנימיים בתקציב הפיתוח של שירות בתי הסוהר בסכום של 2,340,000 ש"ח בשל התאמת תכנית הפיתוח של השירות.

הוחלט: לאשר פניה מס' 290

היו"ר א"י שפירא:

בשל מחלתה של שרת הבריאות, שאנחנו מאחלים לה החלמה מהירה, אנחנו דוחים את הדיון על משרד הבריאות.

הצעות לסדר היום

היו"ר א"י שפירא:

הצעה לסדר לחבר הכנסת דן חיכון.

ד' חיכון:

אחמול הונח בתאים שלנו דו"ח בנק ישראל על אמצעי החשלוס. יש בדו"ח כמה אמירות שמחייבות התייחסות. מאחר והדו"ח הזה מוגש לוועדת הכספים על פי החוק, אני מבקש לזמן לשבוע הבא את נגיד בנק ישראל כדי לקיים אתו דיון על הדו"ח שהגיש לוועדת הכספים.

נ' ארד:

ועדת הכספים קיבלה פה אחד החלטה בענין הסיוע לבית החולים ביקור חולים. בסיון האחרון בבית החולים שמענו שפרט לגרעונות העבר יש להם גרעון הנובע מחוב למס הכנסה.

מדוע אי אפשר לדון בנפרד על מצבו של בית החולים הזה ולתבוע את ביצוע ההמלצות של הוועדה?

היו"ר א"י שפירא:

את ביקרת בבית החולים ביקור חולים ואני ביקרתי בבית החולים לניאדו. אני חייב לומר בצער, שבית החולים שנושא אופי דתי הוא מקופח. שמענו דברים ברוח זו גם מיושבת ראש ועד העובדים בבית החולים ביקור-חולים, שאיננה אשה דתית.

א' ויינשטיין:

קיבלנו הודעה שביח החולים ביקור חולים מקבל 270 אלף ש"ח נוספים.

ח' רמון:

בירושלים יש עודף גדול של מיטות. מספר המיטות לנפש בירושלים הוא הגדול בעולם.

ע' סולודר:

ביח החולים ביקור חולים הוא אחד מבתי החולים הטובים ביותר בארץ.

ח' רמון:

אבל בית החולים לניאדו הוא היחידי באזור.

- - -

היו"ר א"י שפירא:

אמש בשעה שבע בערב אמר לי נגיד בנק ישראל שהוא טרם קיבל את הדו"ח של הוועדה שמינה הדירקטוריון של בנק לאומי, אבל הנגיד הודיע לבנק לאומי שעליהם להמציא את הדו"ח גם ליושב ראש ועדת הכספים וגם לשר האוצר. אמרתי לו שאני ממליץ בפניו להודיע לבנק לאומי שמוטב שהם יפרסמו את הדו"ח, כי אם הוא יגיע לוועדת הכספים תהינה בוודאי הדלפות לאמצעי התקשורת.

מבנק לאומי הודיעו לי שהיום בין השעה 12.00 ל-12.30 הם ימציאו לו את הדו"ח באופן אישי. שמעתי שהדו"ח הוא עכ כרס וקשה יהיה לצלמו, לכן ביקשתי שהם יביאו 26 עותקים מהדו"ח עבור כל חברי ועדת הכספים. הם אמרו שעד השעה 12.00 הם יכולים להמציא לנו רק 5 עותקים של הדו"ח, אבל למחרת היום הם יעבירו אלינו את העותקים הנוספים.

כן ביקשתי מהם שרק לאחר שהדו"ח יימסר לוועדת הכספים הם יתנו לו פרסום בכלי התקשורת.

ועדת הכספים
27.1.87
היו"ר א"י שפירא

אנשי בנק לאומי הודיעו לי שהם אינם אחראים לפרסומים על הדו"ח, ושרק לאחר שהדו"ח יימסר לנגיד בנק ישראל, לשר האוצר ולוועדת הכספים הם ימסרו את חוכנו לכלי התקשורת.

אני מודיע שכל חבר בוועדת הכספים המעוניין לעיין בדו"ח יוכל לעשות כן היום בשעה 12.30 בחדר הוועדה.

- -

ג' שפט:

אדוני היושב-ראש, הודעת לנו על סדרי הדיון בתקציב המדינה והוספת שהם נקבעו בהתייעצות עם ראשי הסיעות בוועדה. אני מצטער לומר שאתי לא התייעצת בנדון. אני מבקש כי להבא תתייעץ גם אחי בבואך לקבוע את סדר הדיונים בוועדה.

היו"ר א"י שפירא:

אתייעץ אתך ועם חבר הכנסת יאיר צבן.

ח' רמון:

ביום חמישי שעבר החל הדיון על הסיוע לתנועה הקיבוצית. מתי יהיה המשך לדיון? אני מבקש לכלול את הנושא בסדר היום של הישיבה הקרובה.

היו"ר א"י שפירא:

אודיע לכם על המועד להמשך הדיון על הסיוע לתנועה הקיבוצית.

אני מודה לכם ונועל את הישיבה.

(הישיבה ננעלה בשעה 11.45)